

Դժնապէս Գոպէի վանուց Տեւին համար հե-
տեալ հրահանգը սահմանուեցաւ .

Հ Ր Ը Հ Ը Ն Գ

ՏԵՍՉԻՍ ՎԱՆՅ ՅՈՊԵԼԻ

Պաշտօն եւ պարտաւորութիւնք նորա :

1. Պաշտօն նորա է յամենայնի հոգ եւ խնամն տա-
նել Տէրութեան ուխտաւորաց ի դպլ եւ ի դաճնալ
նոցա յերկիր իւրեանց :
2. Յիւանել նոցա ի ցամար , ծանոյցանել աւր Ս-
թողոյն նոյն փոստէն զգալուսս եւ զորքանութիւն նոցա
եւ դոյլ պարագայս ըստ ներկոյ ժամանակին :
3. Հոգեւոր սիրով ընդունել զտէրս տէրութեան
ուխտաւորաց , յարարանչիւր անձնէ մէկեւէս մէծի-
տիէ դահեկան , (մէծիտիէ 20 զոքոյն հաշուով) , եւ որ-
ծանագրել ճիշդ ի յատկացեալ տումարի : իսկ վրայեալ
աղբատոյ ներկի է :
4. Եւնալիս Ուսմէի վանուց յատկացեալ մէկ մե-
ծիտի դարգամն պարտի ինքն ընդունել ի զիւրով , եւ
ուխտաւորաց , եւ նշանակել զայն յատանձին տումարի :
5. Հսկել կալուածաց եւ բարեկարգութեան վանացն
հոգ տանել հոգեւոր պիտոյնց բնիկ ժողովրդոցն , եւ
հաստատուն պահել զպրոցն , յորում դաստիարակին
մանկունք :
6. Ստանց հրամանի որոյ Սթողոյն չառնել շի-
նոթիւն կամ նորոգութիւն ինչ ի վանս եւ թէ ի կալ-
ուածս . իսկ ի պահանջել հարկին կարէ տառնց հրա-
ման խնդրելոյ ՅՈՎՆ մինչեւ 400 դահեկանի նորոգութիւն
տանել . եւ չունի արտօնութիւն թէ եւ ի բաւել իւրով
տանել . եւ ոչ վարել շինութիւն ինչ կամ նորոգութիւն :
7. Տեսուչն պարտի տանել առ իւր ժամաւոր(3)
փարդապետ մի տարեկան , թարգման մի , եկեղեցական
սպասար մի , սենեկապետ (տաւաղաւ) մի , խոհարար
մի . եւ տաճիկ ետախմբի մի ի պահպանութիւն դրան
Վանացն : Բայ ի սոցանէ զոյլ որ միւրան տնտաւթ
պահել աւելորդ եւ ընդգէմէ հրամանի սուրբ Սթողոյն :
8. Ստանց յանձնարարութեան սրբազան Պատ-
րիարքին ոչ զոր ընդունել ի վանս իւր հիւր , բայ յուխ-
տաւորաց , եւ ոչ ումեք տալ սենեակ ընակելոյ շարու-
նակարար :

Պատանդնուպոյն ազգային Բաղաբական ժողովը
իւր դիւանը կազմել է ետեւ , ներկայ ամսոյս 11ին
Վալաթիոյ եկեղեցւոյն մօտ սրահը գումարուեցաւ
ընդ նախագահութեամբ ամենապատիւ տէր Պօղոս
սրբազան Պատրիարքին , ուր ազգային տեսուչ խոր-
խուրդները ու հոգաբարձութիւնները ընտրուեցան .
որոց անուանց ցուցակը հետեւեալն է .

Տեսուչական խորհուրդ

- Մարտիկան Գրիգոր Էփէնտի
- Սարգիսեան Ս. Երան »
- Փափաղեան Յովհաննէս »
- Զարադեան Յակոբ »
- Յովակիմեան Յովհաննէս »
- Մամեան Սարգիս »
- Երիւանան Հեթում »

Ռեսուսմական խորհուրդ

- Սարգիսեան Ստեփան—Պէյ
- Կոստանեան Կոստանդ Էփէնտի
- Տառեան Երան »
- Խորասանեան Յովհաննէս »
- Փափաղեան Ստեփան »
- Փափաղեան Գորեգին »
- Երիւանան Յակոբ »

Գատաստանական խորհուրդ

- Կրօնական անգամբ
- Տէր Գարեթիւն Ղալաթիոյ
- » Գարեթիւն Բէրայի
- » Մարտիրոս Խաչիկաւորու
- » Գրիգոր Խաչիկաւոր

(3) Ժամաւոր վարդապետին պաշտօնն է , առա-
ջին՝ առանց նրամանի Տեւին յոր եւ գործս չլինել
հետնամուխ . այլ ի պահանջել պիտոյնց օգնել մի-
այն Տեւին : Երկրորդ՝ վարել անտրտուն զպաշ-
տօն ժամարարութեան , խոստովանալութեան , եւ
զայլ հոգեւոր խորհուրդս կատարել : Երրորդ՝ վարել
զպաշտօն լուսարարութեան , եւ պատրաստել զպատ-
մարք խորհուրդին :

Աշխարհական անգամբ

- Ալեանդեան Խաչիկ Էփէնտի
- Մանուէլեան Յակոբ »
- Մըմընեան Գէորգ »
- Պէրպէրեան Կարապետ »

Վանքեից խորհուրդ

- Մամեան Ն. Սիւրիշ Էփէնտի
- Սեանեան Երիւան »
- Կոնստանտին Սեդրակ »
- Ս. Երանեան Մարկոս »
- Նրամեան Գ. Գրգ—Պէյ
- Խաչիկեան Կարապետ »
- Փէլիպեան Սահակ »

Երեւանից անգամբ

- Տալուտեան Տիգրան Էփէնտի
- Կիւմրեան Յովհաննէս »
- Ս. Երանեան Համարձում »
- Նորաստեանեան Յակոբ »
- Ռեմեան Ս. Էփէ »
- Սուրբաշենեան Երիւան »

Հիւանդանոցի անգամբ

- Տարբոր Ս. Երանեան Էփէնտի
- » Մոզեան »
- Նորիկեան Պետրոս »
- Եփէնտեան հանի Կարապետ Էփէնտի
- Միսաքեան Վարդեան »
- Քարաման Գ. Գրգ »
- Քիւրծիկեան Սուրբ »
- Ալեքեան Տարբոր Համարձում »

Կտակաց անգամբ

- Սեր Գ. Գրգ Ստեփան
- » Ներսէս Եպիսկոպոս վարժապետան
- » Փիլիպպոս Սամաթիոյ

Աշխարհական անգամբ

- Աղայեկեան Յովհաննէս Էփէնտի
- Յրէնեան Յակոբ »
- Գրաւեան Գարեթիւ »
- Ստիկեան Յակոբ »

Հնգկանտանէն Մարտի 22 ամսամիտով հետեւ
եալ տեղեկութիւնները կուտան մեզ :

« Չորսուրեք թէ արդեօք լուսնային ինքն զմահ Պօղոսի
փարիսեայի (Ս. Երանեան) , որ երկուց անգամ տեղ-
նորէն ստղակաց մուրապետութեամբ զոյլուն Հնգկան-
տան : Սա ի 1863 ամի 2 հատ կընեալ արիւնդ ի
Մարտոս առ մերազնեայ ոմն իւրեւ առանց թողեալ
չուէ զնա ի Բաշին (որ Ս. Երանի բնակումն նախա-
կաւ մուրապետ) , ի 1864 Յունիսի 2 վարձան տանե-
լի կենաց : Ի լուր որոյ յիշեալ երկու անկողին յանձ-
նին յիշատակաւորին տեղական կառավարութեան : Ո-
րոյ մին բացեալ գումանին ուղիք , արձանեայ դրամբ
պատասխան Երանի Է Զմիւրեան մատանի , արձան-
եայ մեծ եւ փոքր ըմպանակք եւայլն . իսկ միւսն պահ-
վակեալ : Ս. Երան քիչ վարդապետութիւն ազգի , պատ-
րաստեալ կրօնի խորհուրդին ի վնաս եկեղեցւոյ եւ
կրօնի : Ի սեմ թէ սոյն սոց վտառակ շարժար , ան-
վաւեր պատուիրանաւ թողեալ է հանգուցեալ իւր եղ-
բայր Սալաւորոյ երկու Գրգոյն՝ Բաղդատար եւ Ս. Երան-
ար տնան , որք են ի Սարգիսեան գետն թղանդիկ » :

ՊԻՐՍԵՆՍԵՆ

Երջուլուոյ մէջ ի ժամանակին հրատարակեցինք
թէ Պիւրմանտանի Ռանդուն թագաւորանիստ մալ-
րաբաղաքին հայ բնակչաց մէջ սուսուսախորհական
ընկերութիւն կազմուելով՝ Վ. Երանութեան
թանգարան մը կարգադրեցաւ , ուր ազգային լրա-
պրութիւններ եւ օգտակար գիրքեր ըստ բաւականին
կըզտուէին եւ հետզհետէ բերել կըտուէին :

Եւս թանգարանին յառաջագէմ ծաղկելն ան-
տարակոյ պատիւ կընէ անոր ազգասէր հիմնադրա-
ցը . որոց զլեւաւորն է մեր մեծարդոյ բարեկամ պա-
րոն Սահակ Երանեան :

Ռանդունի վիճակաւոր քահանայ արժանապատիւ
տէր Յովսէփ Աղաբաբեան Վաղարշեթեանց Զուլայե-
ցի՝ տեսնելով վերջիշեալ թանգարանին յառաջա-
գիւնութիւնը եւ անոր պատճառաւ Ռանդունի հաստա-

րակութեան մէջ ծագած ուսումնասիրական գեղեցիկ
եռանդը , ազգասիրական ոգւով յորդորուեցան նը-
պաստամատոյց ըլլալ Վերջուղայու ազգային թան-
գարանին : Ուստի շրջաբերականաւ մի հոգ տարին
հարկաւոր եղած դրամը ժողովելու , որպէսզի հայ-
երէն օգտակար լրագիրներէն քանի մը հատ յու-
ղարկուի ի յիշեալ Ռանդարանն :

Եւս լրագրաց յուղարկումը մեր հոգաւորութեւնը
յանձնուած ըլլալով յիշեալ ժողովուած դրամը հա-
սաւ ձեռքերնիս , եւ ըստ ցուցակին զոր ընկալաք ,
պիտի փութամք խնդրուած լրագրութիւնները յու-
ղարկել ի Վերջուղայ Պաղատայի Դանապարհաւ ,
շնորհիւ Բարեւունի Էջմիշտի փոխ-Տիկապետոս
Ժապետի Միքայէլ աղայի Միւսաեան :

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Ազգային ուսումնական խորհուրդի Կ. Պիւլոյ :

Յիշեալ մեծաթոյ խորհուրդին տեղեկագիրք , որ
ուրաւալ 83 էրեսէ բաղկացեալ է , մեր աչաց առօր-
ուսինք . որուն մէջ կըտեսնեմք ընդարձակ եւ ման-
րամասն տեղեկութիւններ Կոստանդնուպոլսոյ ազ-
գային փարձաբանաց եւ անոնց դաստաւորութեան
ընթացքին վրայոյ : Այս տեղեկութիւններէն կիմա-
նամք , որ յիշեալ մարաքաղաքին մէջ արու տղայոց
համար 32 եւ աղջկանց համար 44 դպրատուն կը-
գտնուին : Աղջկերտաց քիւր 4007 եւ աղակերտուն-
եացք 1172 . որ ընդամենը 5479 կընէ : Այս ամեն
դպրատանց համար , որոց մէջ 162 վարժապետ
եւ 19 վարժապետուհի կան , ամիսը 70,445 դուրա-
ժալք կըլլայ : Դաս տրուած ուսմանըն եւ գլխաւո-
րապէս հայերէն հասարակ ընթերցմունք , բերակա-
նութիւն , համառօտ քրիստոնեական վարդապետու-
թիւն , ազգային եւ սրբազան պատմութիւն , քաղա-
կութիւն , տաճիկերէն , գնդղիլերէն եւայլն : Սակայն
այս դպրատանց ծին մէջ ճարտասանութիւն եւս դաս
կըտրուի . մեկին մէջ բանաստեղծութիւն , մեկին
մէջ հոգեբանութիւն , չորսին մէջ տրամաբանութիւն ,
երեքին մէջ երկրագիտութիւն , երեքին մէջ տոմա-
րակալութիւն , մեկին մէջ ձեռագրութիւն , մեկին մէջ
անգղիլերէն լեզուն եւայլն :

Ռեսուսմական մեծաթոյ խորհուրդը յիշեալ վար-
ժապետաց ժամանակ առ ժամանակ անձամբ այցե-
լութիւն ընելով , անոնց շատերուն պակասաւոր ըն-
թացքը բարոյրէիւն եւ կարելի եղածին ջափ բարե-
կարգութիւններ հաստատելու աշխատել է , օգտա-
կար ղիտողութիւններ եւ տնօրէնութիւններ ընելով :

Իւր երկամեայ ծանր պաշտօնին մէջ , ուսումնա-
կան խորհուրդը ընդամենը 53 նիստ ըրած է . որոց
մէջ հինգ նիստ միայն առանց մեծագոյն մասի ե-
ղած է : Ազգային ժողովներէն եւ խորհուրդներէն եւ
ոչ մէկը՝ չեմք կարծել որ այսքան նիստ ըրած ըլլայ
իւր անգամայն մեծագոյն մասին ներկայութեամբ :
Ռեսուսմական խորհուրդը իւր քաղաքական անխնայ
զանքերը , Ազգին շնորհակա-
նութեան վերայ իրաւունք ստացած է . եւ կըցտալմք
որ ազգային լրագրութիւնը ոմանք , փոխանակ քա-
ղաքութիւն տալու , ընդգէմ իոյճի մտաց դատա-
պարտեցին անոր ընթացքը իբրեւ բոլորովին ապու-
րիւն . բայց ազգին այժմեան անարժար եւ խեղճ վի-
ճակին մէջ , ըստ մեր կարծեաց , ասկէջ աւելի բուն
մը չեք կրնար ընել :

ԱՌՈՂՋՍԻՍԱՆՈՒԹԻՒՆ

Հեղինակութիւն Տ. Թեալուոս զաղղեացի բժշկին :

Պատուական գրքոյ մըն է 181 էրեսէ բաղկացեալ
գոր Կիլիկիա հանդիսին խմբագիր յարգոյ պարոն
Մ. Բ. Իսթիւնեան՝ գաղղիական բնագրին հայերէն
պարզ աշխարհագրութիւն բարգմանած է : Աւելորդ կը-
համարվիք երկարութիւն խօսիլ այս գործոյն օգտակա-
րութեան վերայ . բաւական է միայն գիտնալ որ
մարդոյս առողջութիւնը անվնաս եւ հաստատուն
պահելու ամեն միջոցները համառօտիւ կըբացատրէ
եւ կըստվեցնէ . ուստի կարծեմք քեւ այս գրքուկէն
իւր բովը ունեցող անձ մի շատ քիչ անգամ բժիշկի
հարկաւորութիւն պիտի ունենայ :

Կըմախութի ի Կ. Պօլս ամեն գրախմբաւոր խա-
նութիւնը ի զին 8 դուրաւի հատը :

Յաւադի սրտիւ կը ծանուցանենք, թէ Օմիւնացի վեմափայլ Տաւրի խան զօրապետը (մահտեւի Զօհանէս Պաւթեան), որ իւր հիւանդութեանը պատճառաւ թէհրանէն իրաւի կուգար, Պաթում հասնելէն օր մը ետքը իւր մահկանացու ընթացքը կ'ընէր է 'ի հասակի գրեթէ 46 ամաց :

Վեմափայլ Տաւրի խան զօրապետը՝ իւր զոր. ծունկայ խոհանութեամբը և իւր քաղաքագիտութեամբը մեծապէս յառաջացաւ Պարսից կառավարութեան ծառայութեանը մէջ և սիրելի եղաւ յաշտ օգոստափառ Շահին . որ զանազան կարեւոր պաշտօններով յուղարկեց զինքը 'ի Թիֆլիս, 'ի Բեդէրդպուրի և 'ի Վէննա : Հանգուցեալը բազմաթիւ շքանշաններով պատուեալ էր թէ՛ Պարսից Շահէն և թէ՛ Եւրոպիոյ վեհապետներէն . ուստի այսպիսի մեծաշուք երեւելի անձի մը մահը՝ իրաւամբ ազգային կորուստ մի կը համարուի, որուն վերայ ազգա. տէրները մեծապէս կը ցաւին և իւր ընտանիքը ու աղականները կողբան անմիջեմար սրտիւ :

Հանգուցեալը իրեն ժառանգ կը թողու միայն 4 տարեկան արու զաւակ մի, հանդերձ իւր մայրովը :

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ, 23 ՅՈՒՆԻՍ

Մտադաշնաց Եպտէլ Պատէր Լեւոնի՝ օգոստա. փառ կայսրը հաճեցաւ անյիշաւորութիւն շնորհել խուրշտ փաշային, որ Սայտայի ընդհանուր կառա. վարիչ էր Եսորեաց մէջ պատահած կոտորածին ծա. մանակը, զօրապետ թահիր փաշային, Պամասիոսի և Պէրուիի զլեւոր մահտեւականաց, որոնք աք. սորի գատապարտեալ էին : Վեմափայլ թողութիւն շնորհեց Լեւոնի և զլեւոր Տիւրքիներուն՝ որոնք աքսորեալ կամ Հորանի մէջ փախստական էին :

— Երկրորդի փոխարքայն ամսոյս ցին երեկոյին հասաւ 'ի Վ. Պօլիս Մէհմէտ—Լէ կը զուտած շո. գեշարժ ֆեւկաթով :

Երբին Բարձրութիւնը պատիւ ունեցաւ երկու անգամ ներկայանալու 'ի Եհփառութեանը, յորմէ բազում մարդասիրութեամբ ընդունուեցաւ :

Վըհաստատեն թէ Երկրորդի բարձրապատիւ ֆո. թարքայն ծախու առաւ Վերիթի Սուլթան փա. շային զեղեցիկ ամարանոցը . որ Պոսթորի վերայ Լեւոնի գիւղն է . և ուր կը բնակի այժմ 'ի Երբին Բարձրութիւնը հանգերձ իւր ընտանիքը :

— Երկրորդի չմեկնած բարձրապատիւ Խամայիլ փաշան ներքին գործոց տեսչութիւնը Էրիֆ փա. շային յանձնեց, որ արաքիս գործոց տեսուչ է : Ուստի Էրիֆ փաշան այս երկու պաշտօնն ալ մէկ տեղափոխ վարէ մինչև փոխարքային վերադարձը :

— Օգոստափառ Սուլթանին զահակալութեան չոր. բորդ տարեգարձը՝ ամսոյս 13ին կիրակի օրը սուլ. րակին փառաւորութեամբ կատարուեցաւ : Բայց անձնական թեթեւ տկարութեան մի պատճառաւ, 'ի Երբին Վեհփառութիւնը չկրցաւ ընդունել գես. պանական խմբին խնդակցութեան յարգանքը :

Բարձրապատիւ Սեփ—Երբորդոս Ֆուստ փաշան, Պոսթորի եղբոր ունեցած իւր զեղեցիկ ամարանո. ցին մէջ փառաւոր խնջոյք և հացկերոյթ մի տուաւ 'ի պատիւ տոնախմբութեանս . ուր սեղանակից էին տէրութեան զլեւոր պաշտօնակալները, Երկրորդի բարձրապատիւ Խամայիլ փաշան, Եպտէլ Պատէր Լե. վորը, օտար տէրութեանց երեսփոխանները և ուրիշ երեւելի անձինք, ընդամենը 100 հոգիի չափ :

— Երբորդոս հրամանագրով, մեծարդոյ Սարդիս էֆէնտին Համամճեան, որ Բարձրապոյն Պարսի արտաքին գործոց թղթակցութեան գիւնդին տեսուչ և նոյն պաշտօնատան առժամանակեայ ընդհանուր քարտուղար է, չորրորդ կարգի Սէփիէի շքանշա. նաւ պատուեցաւ :

— Երբորդոս, Տրաքիան մեծաշուք Յարութիւն Էֆէնտին՝ Եսորեաց նոր կուսակալութեան մէջ երկ. յաղործութեան տեսուչ անուանեցաւ :

— Սեփալուք Թորոս—Պէյ Գիւսակ տեղակալը զ. պապեալ, որ ծովային պաշտօնատան մէջ խորհրդոյ քարտուղար և առաջին թարգման է, սրբոյն Սա. նիսլաւի կարգի երկրորդ տասնիճանի շքանշանը ըն. կալաւ Ռուսաց օգոստափառ կայսերէն :

— Երբորդոս Սուլթան լրագրոյն զրաճին նայելով, Պօլսոյ նաւարանին հիւանդանոցին մէջ քուէնայի քանի մը գէպք տեղի ունեցեր նաւատեսաց վերայ, որոնք Լըէքսանդրիայէն մօտեւս եկած պատեւազմա. կան նաւու մը մէջ կը ծառայէին :

ԶԱՆՈՒՆ ԵՄԻՐ

Զմիւռնիս, 26 Յունիս :

Ինչպէս մեր նախնիքս թուոյն մէջ ծանուցած էինք, ամսոյս 13ին կիրակի օրը՝ օգոստափառ Սուլթանին զա. հակառ թեան տարեգարձը փառաւոր հանդիսի և թնդանոթայ արծաթեամբ կատարուեցաւ : Երեկոյին շքեղ ճրագաւորութեամբ լուսաւորուեցան տեղական կառավարութեան պալատը, մարտատունը, գլխաւորա. նոցը և ուրիշ պաշտօնական տեղանքներ, նմանապէս հիւպատոսարանները, ամեն ազգաց եկեղեցիաց զոները և շատ մասնաւոր տներ :

Նոյն գիշերը վեմափայլ Ռաշիտ փաշան փառաւոր խնջոյք և պարահանդէս մի տուաւ Դաւաթի կոչուած օտանեան եռօրեայ շաբաթուան մէջ, որ շքեղափայլ կերպիւ զարգարուած ու լուսաւորուած էր : Բոլոր հիւպատոսները՝ հանդերձ ընտանեօք, և քաղաքի եւ. րոպայի, Հայ, Յոյն երեւելի գերաւատներ և օթանեան զլեւոր անձինք հրաւիրուած էին այս պարահանդէ. սին, որ ամենայն քաղաքային կառավարութեամբ և ուրախութեամբ կատարուեցաւ : Նոյն Վեմափայլը՝ պարագայիս յար. մար համաօտ տանախմբութեամբ մի առաջարկեց Դաւաթիայի գլխի խմբի 'ի կենդանութիւն Սուլթանին : Այս առաջարկութիւնը ընդունուեցաւ և կեցցէ՛ Սուլթան—Ազգ կայսրն աղաղակով՝ ընդունուեցաւ : Երբին զանազան վեհապետաց կենդանութեանը և քա. ղաքիս յառաջադէմ ծաղկեղուն համար զուտ զուտ գլխի խմբեցաւ և այս առթիւ Դաւաթիին հրամանատար մեծաշուք Մէհմէտ—Պէյը անգլիներէն զեղեցիկ ա. տնախօսութիւն մի ըրաւ : Վերջապէս պարահանդէսը մինչև առաւօտ տեւելով, բոլոր հանդիսականները ու. րախ սրախ մեկնեցան, այս առաւօտութեան քողցը յիշատակը անմուտց պահելով իրենց սրտից մէջ :

— Ամսոյս 18ին ուրբաթ օրը Պարսից օգոստափառ Շահին ծննդեան տարեգարձը՝ մեծ հանդիսի կատար. ուեցաւ : Նոյն տօնութեան հիւպատոսարանը քաղաքիս : Նոյն օրը մեծաշուք Արքայ Սուլի խան հիւպատոսը, մեր ընդհանուր կառավարչին, բոլոր հիւպատոսաց և ի. րանի հպատակաց խնդակցութեան յարգանքը ընդու. նելէ ետեւ, երեկոյն փառաւոր խնջոյք և հացկերոյթ մի ըրաւ, ուր ներկայ էին Պարսից զլեւոր վեմաւա. կանները և ուրիշ երեւելի անձինք :

— Երբորդոս Պարսից ընդհանուր հիւպատոս մօսիւ տը Պէրուիցը կոմսը՝ ընկերութեամբ իւր աղետաշուք լծակցին, անցեալ շաբթու զաղկալիան շոգեհատով հա. սաւ : Պէրուիէն գալով՝ ուր օգաւորութեան հասար. դոյցած էին :

— Յորդոյ մօսի Սիւնի Ռու. դաղկալի երկաթաշուք զրազեալը՝ մօտեւս ծախու առնելով քաղաքիս Էրբար. սիւլ անուն զաղկերէն լրագրին սեպհակալութիւնը, անոր տէր ու խմբագիր—տնօրէնն եղաւ :

Տարակոյս չունիմք, թէ մօսի Ռու. իւր այս նոր պաշտօնին մէջ, կարող պիտի ըլլայ շատ օգտակար ծա. ւայութիւններ մատուցանելու հասարակութեանս . վրան գի իւր զրաղկալիան և քաղաքական հասարակութեան տե. ղեկաւորութիւնը 'ի զատ, ողջամտ դատողութիւն, բարեարարութիւն և մարդասիր. զգայմունք ունի . որով արդէն յարգ և համարում ստացած է քաղաքիս բնակ. չաց մէջ : Ռուսի մեր անկողն խնդակցութիւնը յայտ. նելով հրապարակագրութեան պաշտօնին մեջ մանուկնոր նոր եղբայրակցին, կը բարեմարտի մեր ամեն կերպ յաջողութիւն և յոռաւորութիւն :

— Երբորդոս մօտ Պէտրիկի գիւղին աղան շատ յանգուգն եղեւնագործութեան մի ձեռք զարկաւ : Իւր քովը ունեցած 5—6 զաւթիկներով յիշեալ գիւղը և զօգ քանի մը վաճառականաց սենեակները երթալով, անոնց քով գտնուած բոլոր զրամը, որ 35—40 հարար զուրուշի կը հասնէր, յափշտակեց և լեւը գնաւ իւր ըն. կերներովը : Վեմափայլ Ռաշիտ փաշան, որ անցեալ շաբթու Երբորդոս և Պարսից սոյնեկութեան զաւցած էր,

Պէտրիկի մէջ պատահած զէպքին վրայոք ալ հոգ տարաւ մարդասիրարար, և յաջողեցաւ բռնել տալու յիշեալ եղեւնագործները . որոնք Իզմիր բերուեցան :

— Ամսոյս 19ին շաբաթ օրը սոսկայի հրկիզութիւն մը պատահելով 'ի Վատապ, գրեթէ զիւրաքաղաքիս կէտը մոխիր դարձուց : Հազար հինգ հարիւրի շափ տուն, խա. նութ, խան և միկիթ հոյ ճարակ եղան : Սմենն ցաւա. լին այն է որ շատ անձինք ևս զանազան պատճառներով զոհ եղեր են այս ահալին հրկիզին : Կը հաստատեն թէ պատահած բոլոր վնասուց գումարը քանի միկիթն է :

— Սուրբանդիայէն յունիսի 21 ամսաթուով եկած նա. մակները կը ծանուցանեն թէ քուէնան, դժբաղդարար, ստտակայի է յիշեալ քաղաքին մէջ, և օրը 200—250 հո. գի կը մեռնին եղեր . իսկ Վաշիլէի մէջ այս տարափոխիկ ախտը աւելի մեծ կոտորած կ'ընէ, այսինքն օրը 300 հո. գիի չափ կը մեռնին :

Վեմափայլ Նուպար փաշան՝ այս ախտին առաջը առնելու համար պաշտօնական բաղնիքի կարգադրու. թիւները ընելէ ետեւ, հեռեւեալագաւորական բարեգոր. ծութիւնները ըրաւ և կը շարունակէ ընելու . նախ՝ թէ՛ Պաշիլէի և թէ՛ Սուրբանդիայի մէջ մինչև յայտը 300ա. կան Սիւրբիլի լրա բաժնէլ տո աւ Հոյ աղաքատոց, և կը շարունակէ բաժնէլ տալու ձեռամբ գերատախտի Սիւրբիլ աղաքակոյտին և ուրիշ ազգասէր անձանց : Երբորդո. թէ՛ Պաշիլէի և թէ՛ Սուրբանդիայի մէջ ծանուցաւոր կայքերն առաւ եկեղեցիոյն զոները, յայտ առնելով թէ ազգային կարօտանքներէն ամեն որ կ'ընէ Զմիւռ. նիս, Պէրուի, Յոպլի, Կոստանդնուպոլիս կամ ուրիշ տեղերէն առաւ և յոյս չունի, Նուպար փաշան պատրաստ է անոնց ծախքը հոգալու : Այս կերպիւ ՅՈՒՆ աւելի Հայ աղաքատներ մեկնեցան և օր շատ օրէ մեկնելու վերայ են : Երբորդո՛ Պաշիլէի, նմանապէս Սուրբանդիայի առաջ նորդարանաց մէջ Նոյնի վեմափայլ խան ծախիլ քը ամեն օր կերակուր կ'եփուրդատուց համար, այլև տոճամա. նակեայ կերպիւ մէկմէկ հիւանդանոց կարողադրուած է յիշեալ երկու քաղաքաց առաջնորդարանները . ուր քո. լեւայէն պաշտօնադաստները կը փոխադրուին և հարկա. ւոր եղած դարմանները կը տարուին . վրան գի վեմափայլ Նուպար փաշային ազգասիրական խնամքը վարպետ բժիշկներ ռահմանուած են, ո՛ր միայն վերջիշեալ առժա. մանակից հիւանդանոցները եկող հիւանդները հոգալու համար, այլև կարօտ Հայոց տուններ կ'երթան և հարկա. ւոր եղած դեղերը ծրարար կը մատակարարեն :

Զմիւռնացի վեմափայլ Նուպար փաշային այս ազգա. սիրական առատաձեռն բարեգործութիւնները պատմելէ ետեւ, աւելորդ կը համարինք գովութիւններ տալայնպիսի վեհանախական առարկութեանց, որոնք ամենեւ. ն կարօտ չեն մեր տկար գովարանութեանցը :

— Անցեալ շաբթու անէ 'ի վեր քաղաքիս մէջ քուէնայի քանի մը զէպք պատահեցան . բոցց այս տարափոխիկ ախտին զօրութիւնը խիստ տկար էր երբեք . հեռեւեար կարծիք թէ հասարակութեան մէջ մասին ցոյց տուած չափազանց վախը անձինն է :

Քաղաքիս առողջութեան պաշտօնատուները՝ հինգ շաբ. թի օրէն սկսեալ, նաւերուն և շոգեհատներուն յանձնած յայտադիրներուն (փաթկնիթա) մէջ հեռեւեալ ծանօթու. թիւնը կը դնէ :

«Սիւսկան քիլեպի մասնաւոր զէպքի ր ամեն օր պարս չին Զմիւռնի մէջ» :

Արժան կը համարինք ծանուցանելու, թէ մինչև յայտ. օր Տաճկաց, Հոյոց և Հրեայ թաղերը քուէնային հիւան. դոցոյ չէկաւ :

ԵՐԵՎԱՆԻ ՏՐԵՒԱԿԱՆ

Երեւալ շաբթու բամպակները՝ ըստ տեսիլին, 790էն մինչև 850 վաճառուելէ ետեւ, հանդարտու. թիւն մի վրայ հասաւ : Երբորդոս հասած լրոցը պատճառաւ . որոնք կը ծանուցանեն թէ Երեւալի Սիւրբեալ Վաշահագա կառավարութիւնը միայն 2 թալէո տուրք գրեր է գուրս ելելու բամպակաց վե. լայ . այնինչ մինչև ցայսօր կը զրոյգուէր թէ 6 թա. լէո պիտի ըլլայ այս տուրքը : Երեւալի հասած հեռագրական լրոց նայելով, թէ պէտեւ Լիւրբուլի մէջ բամպակի վաճառումներ չկան, բայց զինքը հաստատուն կը մնան . և պատրաստ բամպակաց գու. մարը՝ 310 հազար հակ է եղեր : Եւս տեղատույթմ, բամպակ ծոխու առնող չկայ :

Խմբագիր—տէր լրագրոյն,

Պէտրիկի Գ. Պաշալուքիս :